



МАТЕРІАЛИ

IX міжнародної науково-практичної конференції

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, КОНТРОЛЮ І ОПОДАТКУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ



3 нагоди

205

років

з часу заснування

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВРОЦЛАВСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КРАКІВСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕНСТОХОВСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА)
КООПЕРАТИВНО-ТОРГОВЕЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ
БІЛОРУСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ
МЕТОДОЛОГІЧНА РАДА З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ПРИ
МІНІСТЕРСТВІ ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ ТА АУДИТОРІВ
УКРАЇНИ
АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, КОНТРОЛЮ І ОПОДАТКУВАННЯ
У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
ТА СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

**Матеріали
ІХ міжнародної науково-практичної конференції**

*З нагоди 205-ї річниці з часу заснування
Львівського торговельно-економічного університету*

Львів, 14-15 травня 2021 року

**Львів
Видавництво Львівського торговельно-економічного університету
2021**

УДК 657.1:657.6:336.221+339.923:061.1 ЄС

Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті Європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації: матеріали ІХ міжнародної науково-практичної конференції / [відповідальні за випуск: проф. Куцик П.О., проф. Воронко Р.М., доц. Марценюк Р.А.]. – Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2021. – 540 с.

ISBN 978-617-602-290-9

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Куцик Петро Олексійович, ректор Львівського торговельно-економічного університету, д.е.н., професор, голова;

Євдокимов Віктор Валерійович, ректор Державного університету «Житомирська політехніка», д.е.н., професор, співголова;

Семак Богдан Богданович, проректор з наукової роботи Львівського торговельно-економічного університету, д.е.н., професор;

Воронко Роман Михайлович, завідувач кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування Львівського торговельно-економічного університету, д.е.н., професор;

Бачинський Василь Іванович, професор кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування Львівського торговельно-економічного університету, к.е.н., професор;

Бондар Микола Іванович, декан факультету обліку та податкового менеджменту, професор кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана», д.е.н., професор;

Задорожний Зеновій-Михайло Васильович, проректор з наукової роботи Західноукраїнського національного університету, член Методологічної ради з бухгалтерського обліку та Ради з міжнародних стандартів фінансової звітності при Міністерстві фінансів України, д.е.н., професор;

Зубілевич Світлана Яківна, голова Комітету з питань професійної освіти Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України (ФПБАУ), професор;

Калюга Євгенія Василівна, завідувач кафедри обліку та оподаткування Національного університету біоресурсів і природокористування України, д.е.н., професор;

Каменська Тетяна Олександрівна, голова Аудиторської палати України, д.е.н., професор;

Легенчук Сергій Федорович, завідувач кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку Державного університету «Житомирська політехніка», д.е.н., професор;

Лоханова Наталія Олексіївна, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та аудиту Одеського національного економічного університету, д.е.н., професор;

Карпенко Євгенія Анатоліївна, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», к.е.н., доцент;

Фоміна Олена Володимирівна, завідувач кафедри обліку та оподаткування Київського національного торговельно-економічного університету, д.е.н., професор;

Толкачева Єлена Георгіївна, завідувач кафедри бухгалтерського обліку Білоруського торговельно-економічного університету споживчої кооперації, к.е.н., доцент;

Завачка Тетяна, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, фінансів та банківської справи Кооперативно-торговельного університету Молдови, к.е.н., доцент;

Міхал Бернаккі, завідувач кафедри фінансового обліку, податків і аудиту Вроцлавського економічного університету, професор;

Маріуш Анджєєвські, завідувач кафедри фінансового обліку Краківського економічного університету, професор;

Йоланта Хлюска, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та бухгалтерського обліку Ченстоховського технологічного університету, професор;

Марценюк Роман Анатолійович, доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування Львівського торговельно-економічного університету, секретар.

Оргкомітет конференції від Львівського торговельно-економічного університету:

Куцик П. О. – ректор, професор, професор кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування (голова оргкомітету);

Члени оргкомітету:

Воронко Р. М. – професор, завідувач кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування (заступник голови);

Бачинський В. І. – професор кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування;

Редченко К. І. – професор кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування;

Головацька С. І. – професор кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування;

Медвідь Л. Г. – професор кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування;

Герасименко Т. О. – доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування;

Бойко Р. В. – доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування;

Марценюк Р. А. – доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування;

Чабанюк О. М. – доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування;

Чік М. Ю. – доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування;

Кузьмінська К. І. – доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування;

Попітіч Т. В. – ст. викладач кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування;

Матеріали ІХ міжнародної науково-практичної конференції містять тези доповідей учасників за результатами досліджень у галузі економіки, бухгалтерського обліку, контролю, економічного аналізу, аудиту, фінансової звітності, оподаткування та суміжних дисциплін.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Організаційний комітет не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах.

ISBN 978-617-602-290-9

УДК 657.1:657.6:336.221+339.923:061.1 ЄС

© Колектив авторів

© Львівський торговельно-економічний університет,
2021

ПЕРЕДМОВА

Міжнародна науково-практична конференція на тему “Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті Європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації” (14-15 травня 2021 року, м. Львів), приурочена 205-й річниці з часу заснування Львівського торговельно-економічного університету. Це є дев'ята за ліком конференція, проведена за останні двадцять сім років на базі Львівського торговельно-економічного університету, співорганізаторами якої є провідні заклади вищої освіти України, Польщі, Молдови та Білорусі.

Конференція присвячена обговоренню та пошуку рішень актуальних проблем, пов'язаних із удосконаленням і розвитком обліку, аналізу, контролю та оподаткування в умовах світових інтеграційних процесів, обміну досвідом наукових досліджень і практичного використання їхніх результатів.

У роботі конференції прийняли участь 205 вчених і провідних фахівців у галузі економіки, бухгалтерського обліку, контролю, економічного аналізу, аудиту, фінансової звітності, оподаткування та управління. Серед учасників конференції: 67 - докторів наук, професорів; 100 - кандидатів наук, доцентів; аспіранти та фахівці-практики.

Учасники конференції є представниками наукових шкіл понад 30 закладів вищої освіти України, які функціонують у містах: Вінниця, Дніпро, Житомир, Кам'янець-Подільський, Київ, Кривий Ріг, Луцьк, Львів, Миколаїв, Мукачево, Рівне, Одеса, Полтава, Тернопіль, Ужгород, Харків, Чернівці, Чернігів. Найбільш активними учасниками конференції є: Львівський торговельно-економічний університет, Державний університет “Житомирська політехніка”, Київський національний торговельно-економічний університет, Одеський національний економічний університет, Західноукраїнський національний університет, Волинський національний університет ім. Лесі Українки, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Поліський національний університет, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Національний університет “Львівська політехніка”, Львівський національний університет ім. Івана Франка.

Зарубіжні наукові школи представлені такими університетами: Ченстоховський технологічний університет, Білоруський торговельно-економічний університет споживчої кооперації, Кооперативно-торговельний університет Молдови, Вроцлавський економічний університет, Університет імені Казімира Пуласького в Радомі.

Організатори конференції висловлює щиру вдячність вченим за активну участь в конференції та бажає подальших наукових здобутків і їх успішної реалізації.

ЗМІСТ
СЕКЦІЯ № 1

**“ТЕНДЕНЦІ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО
ОБЛІКУ В УМОВАХ СВІТОВИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ”**

Chluska Jolanta	Ewidencja kosztów w polskich szpitalach – nowe wyzwania	14
Zamula I., Travin V.	Information challenges of organic production development in the context of european integration	18
Iershova N.	Aspects of the multidimensionality of non-financial reporting of a company in the era of instant information dissemination	21
Артюх О. В., Льющенкова В. В.	Доходи та витрати транспортно-експедиторських компаній: проблемні аспекти обліку	24
Артюх О. В., Штуфт П. В.	Генезис фінансової звітності: огляд чинників впливу	27
Бочула Т.В.	Інформація: чинники, переваги та синергія розвитку	31
Дубініна М. В.	Системи публічних закупівель – одна з найуспішніших українських реформ	35
Герасимович І. А.	«Гнучкі» системи бухгалтерського обліку в управлінні сучасним підприємством	38
Голов С. Ф.	Удосконалення системи обліку на основі теорії обмежень	41
Дерій В. А.	Нормативно-правове забезпечення обліку в підприємствах: організація, навчання фахівців	44
Жиглей І. В. Сивак О. Б.	Параметри та цілі оцінки соціально відповідального інвестування	47
Засадний Б. А.	Оцінювання системності практичного застосування МСФЗ для формування фінансової звітності підприємств	51
Зоріна О. А.	Проблеми обліку операцій з давальницькою сировиною	55
Калюга Є. В., Гайдученко Т. М.	Перспективи розвитку бухгалтерського обліку в недержавних пенсійних фондах	58
Колісник Г. М.	Мета та значення облікової політики підприємства: в умовах застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності	61
Крупка Я. Д.	Тенденції розвитку бухгалтерського обліку під впливом сучасних викликів	65
Куцик П. О. Легенчук С. Ф.	Облік в інформаційній системі підприємства Розвиток корпоративної звітності: перспективи та проблеми	69 73

Лаговська О. А.	Розвиток бухгалтерської професії: перспективи та проблеми	77
Лоханова Н. О., Гончар М. А.	Порядок визначення та обліку курсових різниць при наданні транспортно-експедиторських послуг	78
Мазур Н. А.	Бухгалтерський облік в умовах цифровізації	82
Малишкін О. І., Банасько Т. М., Варічева Р. В.	Вади звітності з «кліматконтролю» та перспективи їх подолання	86
Малюга Н. М., Шкуліна Л. В.	Розвиток нормативного рівня методології бухгалтерського обліку: вплив нової концептуальної основи	90
Мороз Ю. Ю.	Обліково-інформаційне забезпечення	94
Цаль-Цалко Ю. С.	самодостатнього розвитку підприємства	94
Озеран А. В., Озеран В. О.	Аспекти корисності інформації фінансової звітності у забезпеченні потреб управління	98
Пилипенко Л. М.	Вплив інформаційних технологій на розвиток професії бухгалтера	102
Тивончук О.І.	Адаптивні зміни бухгалтерської професії в глобалізаційній економіці	104
Рожелюк В. М., Денчук П. Н.	Вплив пандемії COVID-19 на складання та подання фінансової звітності	108
Рудницький В. С., Вагнер І. М., Демко І. І.		
Редченко К. І., Кравець О.	Основні обмеження та шляхи розвитку обліку в умовах інформатизації та діджиталізації	112
Садовська І. Б., Нагірська К. Є.	Облік резервів та забезпечень через призму професійного судження	115
Семанюк В. З.	Тенденції розвитку парадигми обліку в інформаційному суспільстві	120
Сопко В. В., Ромашко О. М.	Облікові політики та зміни в облікових оцінках за МСФЗ	124
Теловата М. Т.	Роль підзвітних осіб на підприємстві та їх відображення в обліку	128
Цаль-Цалко Ю. С., Мороз Ю. Ю.	Організація самодостатнього обліку на підприємстві	131
Фоміна О. В., Августова О. В., Шушакова І. К.	Оцінка нематеріальних активів при формуванні вартості підприємства	135
Шевчук В. О.	Ноосферне мислення українства як світоглядна основа відповідей на виклики облікової парадигми XXI століття	139
Ясишена В. В.	Удосконалення підходів щодо нарахування амортизації на нематеріальні активи	144

Акименко О. Ю.	Особливості обліку альтернативних джерел енергії	148
Костюченко І. А.	Методологические аспекты бухгалтерского учета в условиях цифровизации экономики	153
Астафьева В. А.	Актуалізація організації обліку оплати праці	157
Боднар Л. І.	Облік розрахунків із заробітної плати в умовах підсумованого обліку робочого часу працівників	161
Бойчук А. Б.	Особливості організації та ведення бухгалтерського обліку адвокатської діяльності	164
Воскресенська Т. І.,	Проблемні аспекти обліку резервів та забезпечень	167
Мохняк В. С.	Окремі аспекти підвищення ефективності діяльності підприємств споживчої кооперації	171
Воськало Н. М.,	Механізми стимулювання і оптимізації екологічних витрат	174
Воськало В. І.	Фінансові ризики та їхній вплив на фінансовий та управлінський облік в житловому будівництві	178
Верига Ю. А.,	Еволюція обліку інвестицій	181
Мілька А. І.	Особливості обліку амортизації необоротних активів деревообробного підприємства	186
Ганусич В. О.	Особливості формування облікової політики підприємства згідно міжнародних стандартів	189
Гуменна-Дерій М. В.	Асиметрія обліково-аналітичної інформації та причини, що її зумовлюють	193
Даньків Й. Я.	Значення звіту про управління для українських суб'єктів господарювання	196
Дебопре В. О.	Питання обліку та управління дебіторською заборгованістю на підприємствах України	198
Дутчак І. Б.	Повернення товару від покупця: документальне оформлення	202
Загородній А. Г.,	Совершенствование оценки дебиторской задолженности в современных условиях хозяйствования	206
Партин Г. О.	Зовнішньоекономічна діяльність як окрема дефініція	209
Захаров Д. М.	Актуальні проблеми застосуванні єдиної моделі обліку оренди за МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»	212
Кубік В. Д.	Особливості обліку витрат і калькулювання собівартості продукції: сучасний аспект	215
Кузьмінська К. І.	Вплив сучасних тенденцій на облікове забезпечення управління персоналом підприємств	218
Курьян Е. В.	Напрями приведення системи бухгалтерського обліку до сучасних потреб	223

Ніколашин А. О.	Бухгалтерський облік доходів від фінансової та інвестиційної діяльності	226
Починок Н. В.	Етапи становлення наукових досліджень інтелектуального капіталу в системі бухгалтерського обліку	229
Примаченко О. Л.	Франчайзинг: особливості визнання доходів, витрат та відображення їх в обліку	233
Прохар Н. В.	Проблеми обчислення середньоденного заробітку працівників та напрями їх вирішення	237
Побережниченко М. В.	Економічна сутність та визнання основних засобів на торговельному підприємстві	241
Перетяцько Ю. М.	Особливості документального обліку запасів бюджетних установ	244
Савченко Р. О., Савченко Н. М.	Інтеграція фінансового та управлінського обліку	246
Тлущкевич Н. В., Нужна О. А., Зеленко С. В.	Стратегічне управління витратами за стадіями життєвого циклу продукції в тваринництві	249
Фатенок-Ткачук А. О.	Нефінансова звітність у контексті цілей сталого розвитку	251
Чабанюк О. М.	Документальне оформлення інвентаризації у ресторанних господарствах	255
Чік М. Ю.	Характеристика концепції lean обліку на підприємстві	259
Шевчук Н. С.	Інтегрована звітність в управлінні підприємством	261
Шумило Р. Р.	Малоцінні необоротні та швидкозношувані активи в кругообороті капіталу підприємства	265
Щирба М. Т., Щирба І. М.	Управлінський облік в системі менеджменту транснаціональних корпорацій	267
Сашко О. П.	Облікова політика в системі управління підприємством	271
Грищенко О. В.	Документальне оформлення прокату майна: обліковий аспект	274
Винницький Т. І. Костів М. А.	Обліковий аспект в оцінці вартості підприємства	277
	Інтеграція цілей сталого розвитку у Звіт про управління: практичний аспект	278
Макарук Ф. Ф.	Переваги організації бухгалтерського обліку в хмарах: сучасне бачення	280

СЕКЦІЯ № 2
“СТАН ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ
ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ”

Калабухова С. В.	Типи аналітичних процедур при формуванні аудиторських доказів	282
Лазаришина І. Д.	Можливості реалізації принципів економічного аналізу	286
Микитюк П. П., Труш І. М.	Підходи до класифікації факторів ефективності нововведень та інноваційних процесів на підприємстві	288
Павелко О. В.	Показники фінансових результатів в управлінні економічною доданою вартістю	292
Сава А. П.	Земля як чинник впливу на економіку та облік в умовах впровадження її повноцінного ринку	295
Шигун М. М.	Аналітика балансу: як відновити ліквідність та платоспроможність?	299
Бурдейна Л. В.	До питання побудови системи управління персоналом на підприємстві	303
Воронко О. С., Лозовий Т. І.	Інноваційна діяльність підприємства як об'єкт статистичного аналізу	305
Герасименко Т. О., Коваль Л. І.	Характеристика методичних інструментів аналізу ефективності бізнесу	308
Дяченко Р. В., Королович О. О.	Фінансовий потенціал підприємства: теоретичні аспекти принципів формування та оцінки	310
Зозуляк М. М.	Структурний аналіз фінансування інновацій	312
Кашена Н. Б., Ставерська Т. О.	Етапізація аналітичного супроводу прийняття рішень з економічної активності та сталого розвитку ритейлерів	318
Кикоть І. І.	Аналіз ефектів взаємодіяння інвестиційного проекту з фінансово-економічним механізмом організації-проектоустроителя	321
Колесник С-В. П., Максименко Д. В.	Інформаційне забезпечення аналізу необоротних активів підприємства	325
Любимов М. О.	Проблеми оцінки доходу в контексті управління фінансами	328
Матвійчук І. О.	Заходи антикризового управління ліквідністю підприємства в умовах коронавірусу	330
Нікольчук Ю. М., Богач О. О.	Сучасні методи аналізу витрат підприємства	332
Новіков В. В., Кузуб М. В.	Тенденції розвитку сільського господарства в сегменті національної економіки	336
Поліщук І. Р., Жидкова В. В.	Система збалансованих показників видобувного підприємства: обліковий аспект	339
Тарасюк М. М.	Інформаційне забезпечення економічного аналізу біологічних активів підприємства	343

СЕКЦІЯ № 3

“УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ Й АУДИТУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ”

Воронко Р. М.	Окремі аспекти забезпечення якості аудиторських послуг	346
Головацька С. І.	Теоретико-методичні засади контролю у системі стратегічного управління	349
Свірко С. В., Тростенюк Т. М.	Теоретичні положення управлінського контролю в державних закладах вищої освіти	352
Нестеренко О. О. Тухарь Ф. И.	Мета та завдання аудиту інтегрованої звітності Внутренний оперативный контроль и функции ревизионной комиссии	356 359
Чижевська Л. В.	Практичні аспекти формування управлінських звітів у системі контролінгу підприємства	363
Шульга С.В.	Актуальні питання дотримання принципу незалежності в аудиті	365
Бойко Р. В.	Місце внутрішнього аудиту в інтегрованій системі управління будівельним підприємством	368
Волчек Р. М.	Аналітичні процедури в аудиті процесу дисконтування довгострокової дебіторської та кредиторської заборгованості підприємств	371
Головчак Г. В., Явна С. В.	Ініціативний аудит в Україні: суб'єкти та об'єкт	375
Ділай Н. Г.	Особливості аудиту готельно-ресторанних послуг в рамках європейської інтеграції національної економіки та пандемії	379
Кэпэцынэ С. В.	Качество аудита в контексте реформы нормативно-правовой базы	382
Мельник К. П.	Окремі аспекти формування “класичного ядра теорії аудиту”	386
Нестеренко І. В., Ковалевська Н. С.	Удосконалення проведення внутрішнього аудиту в контексті цифрової трансформації	389
Островський І. В.	Особливості внутрішнього аудиту будівельних компаній	393
Попігіч Т. В.	Особливості організації та документування проведення річної інвентаризації розрахунків з контрагентами	396
Fedorina K. Y., Korhikova R. S.	Transition of Ukrainian companies to ifrs: economic feasibility or a fashionable trend	398
Щирба М. М.	Контроль – функція системи менеджменту підприємства	401
Юрченко М. Є., Клименко Т.В.	Формування ефективної системи внутрішнього фінансового контролю на підприємстві	404
Якубич Е. В.	Організація системи внутрішнього контролю активів підприємства	406

СЕКЦІЯ № 4
“ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ
ОПТИМІЗАЦІЇ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

Бабіч І. І., Патарідзе- Вишинська М. В. Білецька Н. В.	Питання ризиків та загроз фінансовій безпеці суб'єктів аграрного підприємництва	410
Гайдучок Т. С.	Оподаткування імпорту продукції легкої промисловості в Україні	414
Зарудна Н. Я., Кундеус О. М. Кріль Я. Я.	Використання результатів аналітичної роботи в управлінні податковими платежами підприємств Зміни у власному капіталі приватного підприємства: податкові наслідки	417
Мазур Г. О.	Нова об'єднана податкова звітність щодо податку з доходів фізичних осіб та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: переваги та недоліки Обґрунтування ефективності операцій в управлінні організацією	424
Рибакова Л. П., Югас Е. Ф. Сасоліна Н. В.	Методичні підходи до оцінки діяльності центрів відповідальності виробничих підприємств Модернізація діяльності органів ДПС України в умовах цифровізації	432
Сафарова А. Т.	Особливості нарахування та сплати єдиного внеску фізичними особами-підприємцями у період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів	439
Сидоренко О. О.	Організація обліку отримання дивідендів від нерезидентів з урахуванням вимог податкового кодексу України	442
Травінська С. І.	Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління підприємств малого бізнесу	444
Шевчук О. А.	Обліковий компонент державного регулювання експортного потенціалу сільгосппродукції	447
Шепелюк В. А., Журавель О. Я.	Податок на виведений капітал: зарубіжний досвід та аспекти впровадження в Україні	451

СЕКЦІЯ № 5

“РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ СУБ’ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ”

Ogirko I.	Perspektywy zastosowanie sieci neuronowych w cybernetyce ekonomicznej	453
Грінько А. П.	Роль інформаційного простору економічних суб’єктів для забезпечення їх економічної без	456
Гринько П. Л.	Розвиток інформаційної системи підприємства в умовах цифрової економіки пеки	459
Кулик В. А.	Об’єкти обліку у цифровій економіці	462
Якименко-Терещенко Н. В.	Бізнес-аналітика облікових інформаційних систем	465
Муравський В. В.	Права доступу стейкхолдерів до конфіденційної облікової інформації	467
Остап’юк Н.А., Реслер М.В.	Розвиток інноваційних технологій та ІТ-індустрія: управління та облікове супроводження	470
Струк Н. С.	Цифровізація облікової системи підприємства – прерогатива сьогодення	472
Matіukha M.	Characteristics and system of management reporting in the context of the use of information technology	476
Бачинський В. І.	Облік витрат виробничого підприємства в середовищі комп’ютеризованих робочих місць бухгалтера	480
Медвідь Л. Г.	АІС в управлінні логістичними витратами виробничих підприємств	484
Йолтуховська О. Ю.	Організаційно-методичні засади внутрішнього контролю податку на додану вартість	488
Карпенко С.А.	Місце комплексного аудиторського програмного забезпечення (GAS) в інформаційних системах і технологіях аудиту	491
Кошкаров С. А., Шелегов О. Я.	Інформаційний ресурс розвитку споживчої кооперації: організаційно-методичний підхід	495
Кузнецова С. О.	Контроль якості облікової інформації в умовах діджиталізації	497
Кулинич М. Б.	Організація бухгалтерської експертизи в умовах цифровізації економіки	500
Кундря-Висоцька О. П.	Облікова інформаційна система в умовах цифрової економіки	503
Макурін А. А.	Державний контроль за віртуальними активами	506
Погорілко О. Ю., Кузуб М. В.	Діджиталізація бухгалтерського обліку: вітчизняні реалії	510

Попівняк Ю. М.	Інвентаризація як методичний прийом бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки	513
Скорук О. В.	Сучасні прикладні програми для автоматизації бухгалтерського обліку на підприємствах	516
Суліменко Л. А.	Особливості обліку і контролю витрат виробництва на підприємствах молокопереробної промисловості	518
Шматковська Т. О.	Функціональні можливості «BAS Бухгалтерія» в сучасних умовах реалізації процесу автоматизації обліку активів підприємства	522
Ярмолюк О. Ф., Дмитренко О. М., Вітер С. А.	Переваги та ризики облікового процесу в умовах діджиталізації	526
Бакаляр Д. Г.	Підсистема обліково-аналітичної безпеки як складова економічної безпеки бізнесу	530
Бурдик О. Ю.	Основні завдання розвитку інформаційних систем і технологій в бухгалтерському обліку та їх роль в управлінні підприємством	533
Кириллов О. О.	Застосування карт Кохонена для порівняльного	

Карпенко Є.А.

к.е.н., доцент,

зав. кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

м. Полтава, Україна

МІСЦЕ КОМПЛЕКСНОГО АУДИТОРСЬКОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (GAS) В ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ І ТЕХНОЛОГІЯХ АУДИТУ

Суцільна діджиталізація, стрімкий розвиток ІТ-технологій, жорстка конкуренція впливають на всі сфери економіки, змінюють підходи до виробництва та управління суб'єктами господарювання, що в свою чергу відображається і на методах аудиту. Використання інформаційних технологій в аудиті дозволяє суттєво підвищити якість та ефективність аудиторських послуг. Разом з тим в Україні спостерігається низький рівень автоматизації аудиту, недостатній рівень обізнаності аудиторів у цій сфері, зокрема щодо використання комплексного аудиторського програмного забезпечення, яке на сьогодні довело свої переваги і набуло широкого застосування у світі.

Класифікація аудиторського програмного забезпечення наводиться у Міжнародних стандартах професійної практики внутрішнього аудиту, де зазначається: «технологічні методи аудиту - це будь-які автоматизовані методи аудиту, такі, як комплексне аудиторське програмне забезпечення (далі GAS), генератори тестових даних, спеціалізовані сервісні програми та комп'ютеризовані методи аудиту (CAATs) [1] (рис 1).

Разом з тим серед науковців існує думка, що комплексне аудиторське програмне забезпечення (GAS) є однією з форм комп'ютеризованих методів аудиту (CAAT), які включають: службові програми (Utility Software), тестові дані (Test data), паралельне моделювання (Parallel Simulation), інтегровані тест-центри (ITF), вбудовані модулі аудиту (EAM).



Рис. 1. Місце комплексного аудиторського програмного забезпечення у технологічних методах аудиту відповідно до Міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту (в редакції 2017 р.)

В свою чергу комплексне аудиторське програмне забезпечення поділяється на комерційне та розроблене підприємством самостійно (рис. 2).



Рис. 2. Комплексне аудиторське програмне забезпечення (GAS) як частина комп'ютеризованих методів аудиту (CAAT)

Слід відмітити, що всесвітньо відомі вчені акцентують увагу на перевагах та важливості використання GAS як внутрішніми, так і зовнішніми аудиторами.

Так, Райшехар [2] та М. Бредфорд [3] підкреслюють, що GAS є тією частиною комп'ютеризованих методів аудиту, яка найбільш часто використовується аудитором з поміж інших. Водночас, при використанні GAS, аудитори різних країн зустрічаються, як правило, з одними і тими ж причинами, що перешкоджають впровадженню GAS (табл. 1).

Таблиця 1

Переваги, особливості та проблеми впровадження комплексного аудиторського програмного забезпечення в світі

Країна, рік дослідження джерело	Причини, які перешкоджають впровадженню і використанню GAS
Сінгапур, 2005, [4]	Наявність власних корпоративних систем, можливості яких подібні до GAS. Труднощі використання GAS та його вартість. Аудитори надають перевагу тестуванню на відповідність та оцінці системи внутрішнього контролю без використання GAS. Окремі аудитори сприймають GAS як метод виявлення шахрайства, а не як інструментарій аудиту
США, 2017, [3]	Не усвідомлення аудиторами всіх переваг використання GAS. Сприйняття GAS як вартісного забезпечення. Низька довіра до GAS через психологічні бар'єри
Австралія, 2018, [5]	Використання GAS не є одним із найбільш важливих показників KPI, а внутрішні аудитори, які використовують GAS не отримують додаткову винагороду за це
Південна Африка, 2017, [5]	Складність створення запитів із правильним набором аналітичних даних. Не завжди є доступ до релевантних та точних даних організації. Відсутність часу та ресурсів для впровадження GAS, не бажання платити більшу зарплату аудиторами, які обізнані у GAS.
США, Великобританія, 2014, [6]	Низька підтримка з боку керівництва, колег та професійних організацій, не розуміння всіх переваг GAS. Добровільність використання GAS
Україна, 2020 [7]	Висока вартість, не розуміння переваг, не бажання змінюватися, не довіра комп'ютерним технологіям

Слід відмітити, що в Україні комплексне аудиторське програмне забезпечення практично не використовується. Аудитори надають перевагу системно-орієнтованому або ризико-орієнтованому підходам до аудиту із використанням вибіркового методу дослідження [8].

Разом з тим принциповою відмінністю комплексного аудиторського програмного забезпечення є те, що сучасний аудитор сьогодні має можливість перевірити всю генеральну сукупність, яка формує певний тип операцій або залишок на рахунку, увесь набір документів або рахунків аналітичного обліку, а не формувати вибірки. Це є надзвичайно актуальним для України, як країни з підвищеним ризиком шахрайства та викривлення даних в обліку та звітності.

На сьогодні майже єдиним видом GAS, який використовується аудиторами України є Excel. Однак він, у порівнянні із іншим комплексним аудиторським програмним забезпеченням, не дозволяє аудиторові дослідити цілісність даних клієнта та має обмежені функціональні можливості.

Наголосимо, що в Україні немає вимоги щодо обов'язковості використання аудиторями комплексного аудиторського програмного забезпечення в своїй діяльності, але, на нашу думку, згодом це стане вимогою часу. Це пояснюється перш за все тим, що масова діджиталізація та передові технології, які вже використовуються більшістю успішних підприємств-клієнтів аудиторських фірм, вимагають від останніх бути більш інноваційними та в повній мірі використовувати переваги, які надають новітні інформаційні технології в аудиті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту (стандарти) Редакція 2017 року. The Institute of Internal Auditors [переклад ВГО «Інститут внутрішніх аудиторів України»] https://iia-ua.org/?page_id=189 (дата звернення 20.04.2021)
2. Rajshekhar, J. (2008). Using Computer Assisted Audit Tools (CAATs) for Audit and Inspection of Banks in India. CAB CALLING, 38–41.
3. Marianne Bradford, Dave Henderson. Barriers and Enablers to Auditors Accepting Generalized Audit Software (2017). *ISACA journal*. VOL 5, pp. 1- 8
4. Debreceny, R., Lee, S., Neo, W. and Toh, J.S. (2005), “Employing generalized audit software in the financial services sector”, *Managerial Auditing Journal*, Vol. 20 No. 6, pp. 605-619.
5. Smidt L., Ahmi A., Steenkamp L., D.P. van der Nest, Lubbe D.S. A Maturity-level Assessment of Generalised Audit Software: Internal Audit Functions in Australia. *Australian Accounting Review*. No. 00 Vol. 00 Issue 0 2018
6. D.P. van der Nest, Smidt L., Lubbe D. The use of generalised audit software by internal audit functions in a developing country: the purpose of the use of generalised audit software as a data analytics tool. *Risk Governance and Control: Financial Markets & Institutions* / Volume 7, Issue 4, Fall 2017, Continued – 1, pp. 100-112
7. Плаксієнко В. Я., Ю.А. Верига, В.А. Кулик, Є.А. Карпенко. Облік, оподаткування та аудит: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 509 с.
8. Карпенко Є. А., Філатов О. В. Еволюція підходів до порядку проведення аудиту касових операцій. *Регіональна економіка та управління*. 2016. № 2. С. 71-75.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, КОНТРОЛЮ І ОПОДАТКУВАННЯ
У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
ТА СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

**Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції**

**Відповідальні за випуск:
проф. Куцик П.О.,
проф. Воронко Р.М.
доц. Марценюк Р.А.**

Підписано до друку 11.05.2021 р.

60x84/16. Папір офсетний.

Віддруковано на різнографі.

31,38 ум. друк. арк., 29,76 обл.-вид. арк.

Тираж 300 прим.

Віддруковано в друк. видавництва ЛТЕУ

79008, м. Львів, вул. Туган-Барановського, 10

Свідоцтво Держкомітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України
серія ДК № 246 від 16.11.2000 р.

